Foreign policy, international relations and security analysis

INTERNATIONAL WEEKLY

№8 15.05.2023-31.05.2023

Теми:

- Україна – ЄС
- Зовнішня та безпекова політика України
- Перебіг російсько-української війни

FPRI Foreign Policy Research Institute

ЗМІСТ

УКРАЇНА - ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Аналіз теми тижня: G-7 зусиллями України перетворюється в G-8 ____ *3*

Інші події в ЄС ____ 6

ЗОВНІШНЯ ТА БЕЗПЕКОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Аналіз теми тижня: Українська дипломатія прагне отримати підтримку в Індії та арабському світі ____ *9*

Двосторонні відносини ____ *13*

КНР ____ *13*

Португалія ____ *13*

Руанда ____ *14*

Угорщина ____ *15*

Швеція ____ *16*

Словенія ____ *16*

Велика Британія ____ *16*

ПЕРЕБІГ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ *(15.05 – 31.05.2023)*

Зміни на фронті ____ *17*

Військова допомога ____ *18*

Росія: внутрішні та зовнішні виклики ____ *19*

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: G-7 зусиллями України перетворюється в G-8

Фото: Офіс Президента України

19-21 травня у Японії, місті Хірошима, вібувся саміт G7. На захід був запрошений і Президент України Володимир Зеленський. Також до Хірошіми було запрошено низку інших керівників держав з різних регіонів. Зокрема Індії, Південної Кореї, Індонезії, Бразилії, Австралії, В'єтнаму та Коморських островів, країни, яка наразі головує у Африканському Союзі і Островів Кука, які головують на Форумі Тихоокеанських островів. Тема російської агресії стала однією з головних на саміті, при цьому лідери інших країн були запрошені для розв'язання низки глобальних проблем. Володимир Зеленський використав саміт для посилення міжнародної підтримки України на тлі триваючої російської агресії.

Президент провів окремі зустрічі з представниками країн Групи семи та Президентом Європейської ради Шарлем Мішелем, а також з президентом Індонезії Джоко Відодо, Президентом Республіки Корея Юн Сок Йолем, та Прем'єр-міністром Індії Нарендрою Моді. Це була перша зустріч Президента України з індійським лідером після початку повномасштабного вторгнення.

Серед основних тем, які обговорювалися на саміті були: продовольча та економічна безпека, а також нерозповсюдження ядерної зброї і війна в Україні.

Символічно, що питання ядерної безпеки обговорювалося у місті, яке постраждало від ядерного удару під час Другої світової війни. Тепер, майже 80 років з моменту її завершення, людству знову загрожує ядерна небезпека через безвідповідальні дії рф навколо українських АЕС.

Країни Групи семи зосередились також на обговоренні підтримки міжнародного порядку, заснованого на верховенстві права, та неприпустимості будь-яких односторонніх спроб змінити статус-кво за допомогою сили чи погрози застосування ядерної зброї, як це зробила Росія; продовженні санкційного тиску на РФ та підтримки України; посилення роботи G7 з країнами Глобального Півдня; забезпечення енергетичної безпеки в умовах агресії Росії проти України тощо.

Володимир Зеленський долучився до роботи сесії саміту «Назустріч мирному, стабільному та процвітаючому світу». Участь в розширеному засіданні такої кількості держав з різних регіонів свідчить про спробу країн Групи семи посилити зв'язок з незахідними державами в умовах глобальної конфронтації, що загострюється. Російська агресія загострила глобальне протистояння на цивілізаційному рівні. З початку 2023 року Китай активніше включився у боротьбу за міжнародну підтримку, запропонував низку глобальних ініціатив, активніше долучився до процесів на Близькому Сході та посилив позиції у Центральній Азії. Сполучені Штати Америки, своєю чергою, об'єднали країни Північноатлантичного простору для підтримки України. Однак, для ефективного протистояння російському агресору в Україні, а також Китаю – на глобальному рівні, США та країнам-партнерам потрібна підтримка держав з інших регіонів.

Також Сполученим Штатам Америки потрібна чітке бачення завершення російсько-української війни. Адміністрація Джо Байдена неодноразово висловлювала готовність підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно. При цьому в контексті взаємодії з Україною, Білим домом була обрана стратегія *«контрольованої ескалації».* ***Джо Байден понад рік намагався уникати ескалації, затримуючи надання необхідної зброї та тим самим гальмуючи можливе просування Збройних Сил України на полі бою.*** Американське військово-політичне командування не втрачало надії, що російська федерація зрештою зрозуміє свій стратегічний програш та відступить від ідеї захопити Україну. Тобто, Білий дім сподівався на раціональність Кремля. Однак, замість очікуваних результатів, росія тільки продовжує та збільшує масштаби агресії. **Поступки та напівкроки США, Кремль сприймає за слабкість.** Черговою дестабілізаційною дією Кремля стало рішення про розміщення ядерної зброї у Білорусі. Ці дії тільки актуалізували тему ядерної безпеки на саміті G7.

Ймовірно, зрозумівши, що кремль не відступає від мети захопити Україну, Байден все ж таки наважився дати зелене світло на навчання українських пілотів на винищувачах F-16. Про цей намір оголосили безпосередньо на саміті Групи семи. Вже після саміту факт того, що росія готова продовжувати війну та не готова відмовитись від своєї мети щодо України підтвердилися зі словами заступника голови МЗС РФ Михаїла Галузіна, що "конфлікт" буде врегульовано, якщо Україна відмовиться від

вступу до ЄС та визнає російську мову державною.[1] Російське керівництво періодично змінює свою риторику, висуваючи то нові, то – старі вимоги. ***Єдине, що залишається незмінним – це переконання у здатності перемогти Україну і наразі кремль робить ставку на затяжну війну, сподіваючись, що втома партнерів України дозволить рф зафіксувати територіальні здобутки та діяти щодо України з позиції сили.***

Після подорожі спеціального представника уряду Китайської Народної Республіки Лі Хуея, **факт підтримки Китаєм росії знову підтвердився.** КНР вкотре закликав партнерів України припинити відправляти зброю на поле бою та провести мирні переговори. **Фактично, Китай запропонував закріпити окупацію української території росією**. Таким чином, в **Україні зійшлись інтереси глобальних гравців**. З одного боку росія, перемога якої в інтересах Китаю, всупереч декларацiям офіційного Пекіну щодо поваги принципам Статуту ООН. З іншого боку – Україна, яку підтримують США та країни-партнери.

Результати російсько-української війни не тільки визначатимуть долю України, але й позиції США та КНР відносно одне одного. Якщо Україна не виграє у цій війні, це стане черговою зовнішньополітичною поразкою Сполучених Штатів Америки. Безпека Європи не буде відновлена, а оскільки союзники по НАТО перебуватимуть під російською загрозою, протистояння в Індо-Тихоокеанському регіоні буде набагато складнішим. Держави Глобального півдня, включно з тими, які взяли участь у саміті Групи семи схилятимуться до співпраці з переможцем. І у випадку позитивного результату, США матимуть більше союзників. Тому питання України таке важливе для США. Україні присвятили значну увагу в фінальному коммюніке за результатами саміту в Хіросімі, а також окрему заяву. Однак, **США досі не вистачає чіткого бачення перемоги України як єдиного сценарію завершення війни**. Штучні обмеження грають проти України, США та країн-партнерів. Залишивши вразливість Європи зараз, США та держави, що підтримують Україну, будуть вимушені заплатити у майбутньому. Це було очевидно восени 2021 року, очевидно і зараз. Тепер від рішень лідерів демократичного світу, до яких зараз входить і Президент України Володимир Зеленський, буде залежати майбутній мир у Європі. **Україна має отримати все необхідне для перемоги над росією та відновити безпековий устрій на континенті.**

[1] Суперечить заявам Путіна: у Росії висунули нові "умови" закінчення війни, 27.05.2023, URL: https://tsn.ua/ato/superechit-zayavam-putina-u-rosiyi-visunuli-novi-umovi-zakinchennya-viyni-2337628.html

Макрон на саміті Ради Європи заявив про створення реєстру збитків від агресії РФ

16.05.2023

Президент Франції Емманюель Макрон на саміті Ради Європи у Рейк'явіку у вівторок оголосив про створення міжнародного реєстру збитків, завданих Україні з початку повномасштабного російського вторгнення.

Слова Макрона цитує агентство AFP, повідомляє "Європейська правда".

Під час виступу на відкритті саміту Ради Європи французький президент заявив, що організація у вівторок створила "міжнародний реєстр збитків, завданих агресією Росії проти України". "Рада (Європи – ред.) знову стає на чолі сторони жертв агресії", – підкреслив Макрон, закликавши "всі держави активно долучатись до розробки" реєстру.

Європейська правда

Фінляндія заморозила гроші путінського олігарха Ротенберга, які нібито йшли на добрива

17.05.2023

пеляційний суд міста Гельсінкі скасував рішення суду нижчої інстанції та дозволив заморозити 323 тисячі євро на рахунку, пов'язаному з компанією російського підсанкційного олігарха Аркадія Ротенберга.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на Helsingin Sanomat.

Рішення суду стосується фінської компанії, яка купувала добрива в дубайської Agricultural Minerals DMCC. Ще в жовтні 2021 року суд арештував 323 тисячі євро оплати, тому що вирішив, що Ротенберг мав прямий або опосередкований доступ до них.

Районний суд це рішення скасував, але апеляційний став на бік обвинувачення й постановив арештувати гроші. Як доказ він узяв до уваги розслідування ЗМІ, які показали, що дубайська компанія насправді діяла від імені російського акціонерного товариства "Мінудобрения", підконтрольного Ротенбергу.

Європейська правда

Швейцарія скасує візи для громадян Косова

17.05.2023

Федеральна рада Швейцарії в середу ухвалила рішення про скасування короткострокових віз для громадян частково визнаного Косова з 1 січня 2024 року.

Про це повідомляє "Європейська правда".

Як зазначає уряд Швейцарії, Косово відповідає умовам безпеки, прикордонного контролю та управління міграцією, які дозволяють скасувати візовий режим для його громадян.

Це підтверджує рішення Європейського парламенту та Ради ЄС скасувати візовий режим для косоварів, які мають біометричні паспорти й бажають подорожувати до Шенгенської зони на термін до 90 днів з 1 січня 2024 року.

Європейська правда

Саміт Ради Європи підтримав "формулу миру" Зеленського

17.05.2023

Четвертий саміт Ради Європи схвалив підсумкову резолюцію, в якій заявив про політичну підтримку українського прочитання "формули миру". П

ро це повідомляє з Рейк'явіка кореспондент "Європейської правди". Документ, який ухвалили президенти та голови урядів держав-членів Ради Європи, висловлює "повну підтримку Україні та її народу" і гарантує, що світ "буде з Україною стільки, скільки буде потрібно".

При цьому держави-члени Ради Європи також наголосили, що обирають те бачення дороги до миру, яке просуває Україна.

"Без відповідальності не може бути тривалого миру, і ми підтримуємо принципи справедливого і тривалого миру, викладені у "формулі миру" президента Зеленського", – підкреслює документ.

Таким чином, саміт Ради Європи став першим великим міжнародним форумом, що офіційно підтвердив український план досягнення миру. До складу РЄ входять 46 держав.

Європейська правда

Сейм Литви визнав місцеву Компартію відповідальною за тортури, винищення і депортацію жителів

18.05.2023

Сейм Литви ухвалив резолюцію про визнання Комуністичної партії Литви відповідальною за тортури, винищення і депортацію жителів.

Про це, як пише "Європейська правда", повідомляє портал Delfi.

У Литві цього року відзначають 75-річчя найбільшої для країни депортації, яку здійснив окупаційний режим Радянського Союзу 22 травня 1948 року під шифром "Весна".

"Операцію з депортації під назвою "Весна" проводили не тільки 30 тис. співробітників органів внутрішніх справ і МДБ, а й 11 тис. 500 місцевих комуністів і радянських активістів. Усього за два дні 22-23 травня 1948 р. силоміць заслали понад 40 тисяч жителів Литви, з них майже 12 тис. дітей. осіб, старших за 60 років, чимало засланих померли під час депортаційних акцій (були розстріляні під час спроби втечі), багато немовлят і малолітніх дітей, людей похилого віку померли від хвороб при перевезенні їх у місця заслання в антисанітарних умовах у вагонах для худоби, або через нестачу їжі", – сказав член Сейму Аудронюс Ажубаліс, представляючи проєкт.

У постанові йдеться про те, що Комуністична партія Литви несе відповідальність за заздалегідь сплановане і в 1940-1963 роках за її вказівкою здійснене рівносильне геноциду винищення мешканців Литви, за конфіскацію та привласнення їхнього майна, тортури, депортації та широкомасштабну пропаганду, що виправдовує їхні дії.

Європейська правда

У Греції сформують технічний уряд, повторні парламентські вибори будуть у кінці червня

24.05.2023

Лідери провідних політичних партій Греції під час зустрічі з президенткою Катериною Сакелларопулу в середу погодились на проведення дострокових виборів наприкінці червня після відмови сформувати уряд.

Про це пише "Європейська правда" з посиланням на грецький канал ЕРТ.

Зустріч очільників парламентських партій Греції з президенткою тривала менш як пів години, після чого вона оголосила, що політичні сили "підтвердили неможливість формування уряду, який би мав довіру парламенту".

У результаті президентка Греції оголосила, що доручить голові Рахункової палати країни Іоаннісу Сармі сформувати технічний уряд із якомога ширшою підтримкою для підготовки до виборів.

Хоча дата виборів ще має бути затверджена й оголошена, політичні лідери Греції домовились призначити їх на 25 червня. Технічний уряд матиме повноваження лише підготувати проведення голосування..

Європейська правда

Чехія схвалила свій найбільший військовий контракт на 246 бойових машин CV 90

24.05.2023

Уряд Чехії в середу схвалив угоду про закупівлю 246 гусеничних бойових машин піхоти CV 90 на суму 59,7 мільярда чеських крон (2,52 мільярда євро) в межах міжурядової угоди зі Швецією.

Про це пише "Європейська правда" з посиланням на ČTK.

Спочатку Чехія планувала отримати 210 машин CV 90, та через зростання цін на обладнання вирішила закупити додаткові 36 машин.

Європейська правда

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: Українська дипломатія прагне отримати підтримку в Індії та арабському світі

Фото: Офіс Президента України

Україна, на тлі російського повномасштабного вторгнення, досі зберігає високий рівень підтримки з боку країн Євроатлантичного простору. Водночас, як показали останні 14 місяців, підтримки США та ЄС може бути недостатньо, щоб позбавити росію спроможності продовжувати війну. В умовах, що склалися, підтримка держав, що намагаються зберігати нейтральність, може зіграти роль у подальшій делігитимації путінського режиму, його агресії та посилити позиції України на міжнародній арені.

Минулий місяць став періодом масштабної роботи України на напрямку Глобального Півдня. Спочатку Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба здійснив візит до Латинської Америки. Він провів низку двосторонніх зустрічей, а також взяв участь у саміті Асоціації Карибських Держав. Після американської подорожі, Дмитро Кулеба у другій половині місяця, не збавляючи темпів, розпочав своє друге африканське турне. Там Міністр закордонних справ України відвідав 5 країн: Марокко,

Ефіопію, Руанду, Мозамбік, Нігерію, а також штаб-квартиру Африканського Союзу в Аддис-Абебі.

З африканськими колегами Міністр закордонних справ України обговорив широкий спектр питань, зокрема питання економічної та гуманітарної співпраці, продовольчої безпеки, закликав колег долучитися до реалізації української Формули миру. З Мозамбіком досягнуто домовленості щодо долучення до гуманітарної програми «Grain From Ukraine». Також Україна відкриє у цій країні посольство. У майбутньому заплановано проведення українсько-мозамбіцького бізнес форуму. Окрім Мозамбіка, посольство України буде відкрито у Руанді. Так само, як і з Мозамбіком, з Руандою було досягнуто домовленості щодо проведення бізнес форуму.

Практичні рішення були також ухвалені на зустрічі з представником Марокко. У межах офіційного візиту відбулось підписання Меморандуму про співпрацю між Дипломатичною академією України (ДАУ) та Марокканською дипломатичною академією при МЗС Марокко. Також з цією країною досягнуто домовленості про переговори щодо спрощення візового режиму.

З представниками кожної африканської країни Дмитро Кулеба обговорив питання російсько-української війни та запропонував долучитися до української Формули миру. Наразі, ***однак, жодна африканська країна не висловила своєї готовності долучитися до її реалізації.*** Африканські держави після російського воєнного вторгнення здебільшого працювали над забезпеченням власних інтересів, ключовим з яких стала продовольча безпека. Єдиним виключенням стала інформація ЗМІ щодо передачі Марокко танків Україні.

Наразі група африканських держав: ПАР, Сенегалу, Єгипту, Республіки Конго, Уганди та Замбії зробили спроби долучитися до мирного процесу. Зазначені держави домовилися направити посередницьку місію до Росії та України та запропонувати дорожню карту мирного врегулювання. *Серед пунктів можливого плану африканські лідери вже назвали встановлення режиму припинення вогню*. Раніше українське керівництво неодноразово заявляло, що припинення вогню без виводу російських військ призведе до заморожування конфлікту, але не до його розв’язання і основою мирного врегулювання має бути Формула миру. **Африканська ініціатива не викликає в Україні довіри, оскільки не враховує інтересів держави, проти якої здійснено напад**. До того ж, група країн здебільшого складається з тих, хто не підтримує основні резолюції ГА ООН щодо України. ПАР є країною БРІКС і, за інформацією ЗМІ, передавало росії зброю. Враховуючи такий досвід, африканська ініціатива, ймовірно, підіграватиме країні-агресору. Втім, українська дипломатія в останні місяці неодноразово підкреслювала свою відкритість до діалогу з т.з. «країнами-миротворцями», тому делегація шести африканських країн у червні відвідає Київ.

Не менш важливим залишається діалог з країнами Магрибу та Близького Сходу. Ще одним кроком у посиленні зв’язків України з державами, що залишаються нейтральними, стало звернення Володимира Зеленського до країн-членів ***Ліги арабських держав*** на саміті у Королівстві Саудівська Аравія. Королівство у російсько-українській війни намагається займати позицію нейтралітету: держава сприяла процесу

обміну 300 полонених між рф та Україною, який включав 10 громадян США та Великої Британії. Також, країна надала Україні гуманітарну підтримку розміром 400 мільйонів доларів. У тому ж місяці Міністр закордонних справ Саудівської Аравії (КСА) Фейсал Бінь Фархан Аль-Сауд здійснив перший офіційний візит в Україну з моменту встановлення дипломатичних відносин між Україною та Саудівською Аравію. Водночас КСА відмовилося збільшувати видобуток нафти, що могло вдарити по прибуткам російської федерації і зберігає дружні відносини з країною-агресором. При цьому у глобальному американо-китайському протистоянні, КСА в останні місяці посилило зв'язки з КНР. Спочатку за посередництва Пекіна Ер Ріяд відновив дипломатичні зв'язки з Тегераном, а після цього – Саудівська Аравія стала «партнером з діалогу» ШОС. Виступ Володимира Зеленського став кроком Україні на зустріч України арабського світу. Однак, окрім Володимира Зеленського на саміт було запрошено і Башара Асада. Сполучені Штати Америки досі намагаються ізолювати сирійського диктатора, тому можна зробити висновок, що, навіть, у питанні запрошених гостей, Саудівська Аравія шукала баланс.

У своїй промові на саміті Ліги арабських держав у Королівстві Саудівська Аравія, Володимир Зеленський у першу чергу намагався пояснити загарбницьку сутність російської війни проти України. Президент підкреслив, що Україна не намагається окупувати чужої території, а українці захищають власний дім. При цьому однією з перших від російської агресії постраждала мусульманська діаспора України. Володимир Зеленський прямо заявив, що серед країн-учасниць присутні ті, хто намагається заплющити очі на російську агресію і підкреслив, що як би не впливала Москва, потрібно зберігати незалежність.[1] Для українського лідера було важливо особисто донести українську позицію керівникам держав, які не підтримали Україну та періодично озвучують ініціативи, які фактично узаконюють окупацію росією українських територій.

Позиція ж держав Перської затоки може мати серйозний вплив на російсько-українську війну. Ці країни мають ресурси та спроможності посилити позиції коаліції на підтримку України і, як наслідок, сприяти швидшому завершенню російської агресії. Наразі, однак, ***країни регіону або залишаються нейтральними, як Саудівська Аравія. Або, як ОАЕ заплющують очі на російське вторгнення в Україну та, навіть, допомагають рф прихищаючи російський капітал та допомагаючи обходити санкції.***

Окрім Саудівської Аравії, одна з перших країн Глобального Півдня у списку тих, чия підтримка може мати суттєве значення для опору російській агресії - **Індія**. Країна, що позиціонує себе як найбільшу у світі демократію, досі використовувала ситуацію у власних інтересах, закуповуючи російську нафту, від чого виграє Москва. Володимир Зеленський у межах робочого візиту до Японії для участі в саміті країн «Групи семи» зокрема провів зустріч із Прем'єр-міністром Індії Нарендрою Моді. Глава держави висловив Індії подяку за надання гуманітарної допомоги Україні, розповів про потреби

[1] Закликаю сприяти захисту наших людей, включно з українською мусульманською спільнотою – виступ Володимира Зеленського на саміті Ліги арабських держав, 19.05.2023, URL: https://www.president.gov.ua/news/zaklikayu-spriyati-zahistu-nashih-lyudej-vklyuchno-z-ukrayin-82997

України в гуманітарному розмінуванні та мобільних шпиталях та поінформував про українську Формулу миру. За результатами зустрічі Офіс Президента України опублікував досить стримане повідомлення, що може свідчити про ***відсутність будь-яких проривів у питанні підтримки з боку Індії.***

Країна проводить досить незалежну політику і, навіть, співробітництво у Індо-Тихоокеанському регіоні між Індією та країнами QUAD еволюціонує досить кволо. Тому, тактика маленьких кроків, поступове збільшення співробітництва у різних сферах, зокрема, у питанні надання гуманітарної допомоги, а також посилення контактів на високому та найвищому рівнях наразі залишається оптимальною стратегією індійсько-українських відносин. Якщо Індія та Саудівська Аравія не підтримують Україну, важливо, щоб вони, як мінімум, залишалися нейтральними та не доєдналися до російсько-китайського альянсу. При цьому принципово важливо, щоб ці держави не надавали росії шляхи обходу санкцій і зрештою підтримали обмеження, запровадженні країнами Групи семи.

Українська дипломатія проробила масштабну роботу на напрямку Глобального півдня в останній місяць. Враховуючи недостатню увагу до регіонів Латинської Америки, Африки та Азії у минулому, швидких результатів зі зміни позиції цих країн не варто очікувати. Втім, поступове посилення зв'язків України з Африкою, Азією та Латинською Америкою, можуть принести позитивні результати у середньостроковій та довгостроковій перспективі. При цьому Україна має використовувати поточний вплив у міжнародних відносинах. Факт запрошення Володимира Зеленського на саміти Групи семи, Ліги арабських держав свідчить про те, що Україну готові слухати і Україна може впливати на міжнародні процеси. Наразі **країни Глобального півдня не підтримують Україну та стримано сприймають українську Формулу миру.** Однак, **спільна робота з країнами-партнерами може у перспективі стримати умовно нейтральні країни від співробітництва з рф і за кращого сценарію – переконати долучитися до виконання українського мирного плану.**

Україна-КНР

Візит до України спеціального представника уряду Китайської Народної Республіки Лі Хуея

17.05.2023

16-17 травня спеціальний представник уряду Китайської Народної Республіки Лі Хуей відвідав Україну з візитом. Поїздка відбулася на виконання домовленостей, досягнутих під час телефонної розмови Президента Володимира Зеленського та Голови Китайської Народної Республіки Сі Цзіньпіна 26 квітня.

В ході візиту відбулася зустріч спецпредставника уряду КНР Лі Хуея з міністром закордонних справ України Дмитром Кулебою.

Під час зустрічі сторони обговорили актуальні питання взаємодії України та Китаю як на двосторонньому рівні, так і в рамках міжнародних організацій, а також шляхи припинення російської агресії.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба детально поінформував спецпредставника уряду КНР щодо принципів відновлення стійкого та справедливого миру на основі поваги до суверенітету та територіальної цілісності України. Він наголосив, що Україна не сприймає жодних пропозицій, які б передбачали втрату її територій або заморожування конфлікту.

Міністр відзначив важливість участі Китаю в реалізації Формули миру Президента України, Чорноморської зернової ініціативи, гарантуванні ядерної безпеки та інших важливих міжнародних зусиллях.

Сторони окремо обговорили довгострокову перспективу розвитку двосторонніх відносин між Україною та Китаєм і домовилися нарощувати діалог з ключових питань двостороннього та міжнародного порядку денного.

МЗС України

Україна-Португалія

Дмитро Кулеба: Португалія приєдналася до авіаційної коаліції, готова тренувати українських пілотів і механіків

19.05.2023

Під час візиту до Лісабона міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба провів переговори із міністром закордонних справ Жоау Гомешем Кравіньо та міністеркою оборони Еленою Каррейраш.

Глава української дипломатії детально розповів португальським партнерам про ситуацію на фронті та окреслив військові потреби України для ефективної оборони та контрнаступальних операцій.

«Португалія продемонструвала лідерство, долучившись до танкової коаліції. Враховуючи інтенсифікацію російських ракетних обстрілів українських міст і сіл,

критично важливо, аби Україна мала спроможність скинути Росію з українського неба», — наголосив міністр.

У цьому зв'язку Дмитро Кулеба висловив вдячність уряду Португалії за рішення приєднатися до авіаційної коаліції шляхом тренування українських пілотів та механіків на бойових літаках західного типу.

Португальська сторона також підтвердила готовність надалі підтримувати Україну на її шляху до членства в Європейському Союзі.

Глави МЗС України та Португалії скоординували позиції в контексті підготовки до саміту НАТО у Вільнюсі. Дмитро Кулеба підкреслив важливість ухвалення лідерами Альянсу політичного рішення про визначення алгоритму вступу України в НАТО.

Міністри також обговорили притягнення Росії та її керівництва до відповідальності за злочини проти України, зокрема створення Спеціального трибуналу щодо злочину агресії.

Дмитро Кулеба також приділив окрему увагу Формулі миру Президента Володимира Зеленського як шляху до встановлення справедливого та довготривалого миру в Україні, розширення кола її підтримки, зокрема за рахунок приєднання країн Глобального Півдня.

МЗС України

Україна-Руанда

Україна відкриє посольство в Руанді

25.05.2023

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба здійснив перший в історії візит до Руанди, де провів у столиці Кігалі переговори з міністром закордонних справ та міжнародного співробітництва Вінсентом Бірутою.

Глава МЗС України повідомив, що Україна відкриє посольство в Руанді.

«Наприкінці 2022 року Президент Володимир Зеленський поставив українській дипломатії чітке завдання: розширити присутність в Африці. Після ретельного аналізу ми запланували відкриття нових посольств в африканських країнах, одне з яких відкриємо в Руанді. Руандійська сторона вже надала офіційну згоду на створення української дипломатичної місії в Кігалі», — повідомив глава МЗС України. Дмитро Кулеба став першим міністром закордонних справ України, який здійснив візит до Руанди з часу встановлення дипломатичних відносин. Також символічно, що візит відбувся в День Африки та 60-ї річниці заснування Організації Африканської Єдності (Африканського Союзу).

Після повномасштабного вторгнення Росії Руанда голосує за українські резолюції в ООН, підтримує суверенітет та територіальну цілісність України та солідарна із українським народом.

Під час переговорів міністри детально обговорили Формулу миру Президента України, яка допоможе встановити справедливий та довготривалий мир в Україні та гарантуватиме безпеку в світі, зокрема в Африці. Дмитро Кулеба запросив Руанду приєднатися до втілення Формули миру.

«Перемога України дозволить суттєво зменшити негативний вплив Росії на Африканському континенті, яка за допомогою бойовиків ПВК «Вагнер» дестабілізує внутрішню ситуацію в низці африканських країн та займається незаконним видобутком їхніх корисних копалин. Критично важливо об'єднати наші зусилля задля протидії спільним викликам і загрозам», — наголосив український міністр.

Окремою темою переговорів стала продовольча безпека в Африці, експорт українських зернових в рамках Чорноморської зернової ініціативи та гуманітарної програми «Grain From Ukraine».

Дмитро Кулеба та Вінсент Бірута підписали меморандум про політичні консультації міністерств закордонних справ України та Руанди.

Вони домовилися, що перший раунд консультацій пройде в розширеному форматі за участі представників різних відомств України та Руанди, аби визначити конкретні спільні інтереси в сферах торгівлі, цифровізації державних послуг, аерокосмічній галузі, будівництві, освіті та фармацевтиці.

Дмитро Кулеба та Вінсент Бірута також домовилися провести ближчим часом бізнес-форум за участі українського та руандійського бізнесу.

Насамкінець, міністр запросив його руандійського колегу відвідати Україну.

МЗС України

Україна-Угорщина

Сійярто: Зеленський хотів підірвати "Дружбу", це загроза суверенітету Угорщини

17.05.2023

Міністр закордонних справ Угорщини Петер Сійярто заявив, що Україна погрожує угорському суверенітету через нібито наміри підірвати трубопровід "Дружба", яким російська нафта постачається в країну.

Таке Сійярто сказав під час виступу в угорському посольстві в Австрії в середу, пише "Європейська правда" з посиланням на Index. На думку очільника угорської дипломатії, Україна стає "все більш ворожою до Угорщини", тому що з 1 вересня "угорські школи на Закарпатті не зможуть працювати", а угорський банк OTP Україна внесла в перелік міжнародних спонсорів тероризму. Крім того, Сійярто послався на публікацію The Washington Post, згідно з якою український президент Володимир Зеленський нібито пропонував підірвати нафтопровід "Дружба", який постачає нафту до Угорщини. Увагу до неї привернула стаття в провладному угорському виданні Origo, яка вийшла вранці в середу. Там стверджується, що підрив "Дружби" нібито схвалила президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн.

"Така загроза суперечить суверенітету Угорщини, оскільки безпека енергопостачання – це питання суверенітету. Якщо хтось закликає до унеможливлення енергопостачання Угорщини, він фактично атакує суверенітет Угорщини", – прокоментував це все Сійярто.

Європейська правда

Україна-Швеція

У Швеції таємно пройшли навчання до 5000 українських військових – ЗМІ

18.05.2023

Українська бригада чисельністю від трьох до п’яти тисяч військовослужбовців пройшла навчання у Швеції на сучасній західній техніці й може бути одним із найбільш боєздатних підрозділів, що братимуть участь у майбутньому контрнаступі. Як повідомляє "Європейська правда", про це першим повідомила газета The Times, інформацію підтвердив шведський суспільний мовник SVT із посиланням на джерело. За даними The Times, українська бригада, що проходить підготовку у Швеції, оснащена танками Leopard 2, бойовими машинами CV-90 та артилерійськими системами Archer, "що робить її одним з найпотужніших підрозділів Збройних сил України".

Європейська правда

Україна-Словенія

Парламент Словенії визнав Голодомор геноцидом українського народу

23.05.2023

Парламент Словенії у вівторок ухвалив декларацію про визнання Голодомору 1932-33 років геноцидом українського народу. Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на словенське видання 24ur. У декларації парламентарі засуджують "геноцидні діяння, що спричинили смерть мільйонів українців і завдали великих збитків основам українського суспільства", а також засуджують та відкидають "спроби спотворення історичних фактів", пов'язаних із Голодомором.

Європейська правда

Україна-Велика Британія

Палата громад Великої Британії визнала Голодомор геноцидом українського народу

25.05.2023

ижня палата парламенту Великої Британії – Палата громад – у четвер одноголосно ухвалила рішення про визнання Голодомору 1932-1933 року геноцидом українського народу. Про це повідомляє "Європейська правда". Депутатка Консервативної партії Полін Летхем, яка представила відповідну резолюцію в Палаті громад, підкреслила, що голод в Україні на початку 1930-х років був штучним, спричиненим примусовим відбиранням урожаїв в українських селян. Вона також провела паралелі з нинішніми подіями, коли Росія викрадає українське зерно на окупованих українських територіях. "Саме тому ми повинні запевнити українську владу та міжнародний правопорядок, що Велика Британія – принаймні британський парламент – не ігноруватиме воєнні злочини й злочини проти людяності", – заявила Летхем. Інші депутати, які виступали на підтримку рішення, називали необхідність визнання Голодомору геноцидом виявом солідарності з українським народом і сигналом, що голод не можна використовувати як засіб ведення війни.

Європейська правда

Джерело: Армія FM

Зміни на фронті

Боротьба за краще тактичне положення для початку контр-наступу українських військ продовжується

На Бахмутському напрямку відбуваються бої біля Кліщіївки та Берхівського водосховища. Збройні Сили України контролюють висоти навколо міста та околиці на південному заході Бахмута зайнятого російськими військами.

На Авдіївському напрямку ворог продовжує наступальні дії в районах Первомайського та Невельського.

На Сватівському напрямку протягом другої половини травня тривали бої біля н.п. Масютівка.

На Запорізькому та Вугледарському напрямках Збройні Сили України почали атакувати російські позиції та прощупувати слабкі місця в обороні окупантів. ЗСУ мають невелике просування.

На Білгородському та Брянському напрямках добровольчі підрозділи з числа росіян перетнули державний кордон з російською федерацією. Тривають бої у Новій Тавільжанці. Тривають взаємні обстріли вздовж державного кордону.

Військова допомога

У другій половині травня стало відомо про передачу Україні наступного озброєння:

ФРН:
- тягачі HX81 (2 од.)
- сім гусеничних дистанційно керованих машин піхоти TheMIS
- 105-мм танкові боєприпаси
- 1 РЛС повітряного огляду TRML-4D;
- 2 танкових мостоукладальники Biber;
- 3 неназвані мобільні захищені системи розмінування;
- 54 розвідувальних безпілотних комплекси VECTOR;
- 8 антидронових систем;
- 6 неназваних машин прикордонної охорони;
- 1 станція РЕР/РЕБ;
- 34 цивільних позашляховики;
- 17 тягачів 8×8 HX81;
- 2 вантажівки-афтоліфти;
- 8 вантажівок/автобусів;
- 8 вантажівок Zetros.

Румунія:
- гаубиці M1981

Норвегія:
- 8 РСЗВ
- 3 контрбатарейні радари ARTHUR

Японія:
- позашляховики Type 73 II (100 од.)
- 30 000 готових харчових пайків

Ісландія:
- десять бензовозів

Велика Британія:
- гелікоптер Sea King

США:
- додаткові боєприпаси для ЗРК Patriot;
- зенітні ракети Stinger;
- ЗРК Avenger;
- ракети до артилерійських систем HIMARS;
- 155-мм боєприпаси;
- 105-мм боєприпаси;
- високоточні авіаційні боєприпаси;
- авіаційні ракети Zuni;
- протитанкові гранатомети AT-4;
- понад 30 мільйонів набоїв до стрілецької зброї;

- засоби для розмінування;
- боєприпаси для подолання перешкод;
- прилади нічного бачення;
- різне обладнання.

ФРН планує передати 64 гусеничних всюдиходи Bandvagn 206 (BV206) та 66 бронетранспортерів неназваної моделі. Стало відомо, що Франція у найближчі тижні передасть Україні десятки одиниць бронетехніки, зокрема, і колісні бойові машини AMX-10RC. Велика Британія надасть Україні дрони-камікадзе великої дальності та сотні ракет протиповітряної оборони. Нідерланди виділять 260 млн євро на закупівлю 155 мм артилерійських боєприпасів для України. Уряд Фінляндії погодив передачу нового пакета військової допомоги Україні вартістю 109 млн євро. До цього пакета військової допомоги увійшло, серед іншого, зенітне озброєння та боєприпаси. Литва під час чергового «Рамштайну» також оголосила про новий пакет військової допомоги Україні. Новий пакет військової допомоги від Литви міститиме протидронове обладнання, боєприпаси, сухі харчові пайки та іншу допомогу. Канада передасть Україні авіаційні ракети AIM-9. Іспанія анонсувала нову поставку M113 в Україну

Активна робота відбувається по лінії створення коаліції літаків та коаліції Петріотів. До коаліції винищувачів для України наразі увійшли вісім країн: Велика Британія, Нідерланди, Польща, Данія, Швеція, Бельгія, Португалія і Франція.

Росія: внутрішні та зовнішні виклики

Російський добровольчий корпус як збройна опозиція профашистському путінському режиму.

Довгий час в українському експертному середовищі точаться дискусії щодо того, з ким Україна зможе мати справу після В. Путіна. З російським вторгненням жодна російська опозиційна група не спромоглася організувати системного опору путінському режиму. Якщо відсутність супротиву всередині росії ще можна пояснити наявністю репресивного режиму, що жорстоко приборкує протести та великою підтримкою агресії проти України з боку населення, то відсутність активної діяльності т.з. російської опозиції за кордоном важко пояснити. Коли українські громадяни виходили на демонстрації на вулицях європейських міст, російські емігранти здебільшого не брали у них участі, або навпаки – нападали на проукраїнських демонстрантів, або влаштовували власні проросійські мітинги. Яскравим прикладом є сім'я Олексія Навального, який намагається позиціонувати себе як демократична альтернатива Путіну. При цьому дружина опозиціонера та донька, коли їх запрошують на урочисті заходи, у своїх зверненнях не згадують про Україну та російську агресію. ***Проблема російської опозиції полягає у тому, що більшість представників цих груп не хочуть програшу росії у війні***. Російська федерація завдала непомірної шкоди Україні і за це має понести покарання. Наслідком російської поразки стане відповідальність усієї

росії, включно з т.з. опозицією, яка пов'язує своє політичне майбутнє з росією. Тому «ліберальна росія» в еміграції так само у певний момент стане супротивником України, як і чинне керівництво рф.

В умовах, коли немає антипутінської опозиції, яка не тільки проводить форуми, але й конкретні кроки для перемоги над агресором, Україна самостійно сприяла формуванню реальної російської опозиції. У травні воєнізовані підрозділи «Російський добровольчий корпус» (РДК) та Легіон «Свобода Росії» (ЛСР) перейшли російський кордон у Білгородській та Брянській областях.

З проникненням РДК та ЛСР на територію Брянської та Білгородської областей, війна перенеслась і на територію російської федерації. Для України це ще один крок по зламу спроможностей росії продовжувати війну. У своїй минулорічній статті Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний написав, що центр тяжіння цієї війни - російський народ і чим сильніше і гостріше буде його відчуття війни, тим раніше вона закінчиться. Наразі прифронтові міста росії стають полем бою між росіянами з РДК і ЛСР з одного боку і збройними силами російської федерації – з іншого.

У країнах США та ЄС такий розвиток подій викликає не тільки розуміння, але й ***острах.*** Згідно з матеріалом WSJ, американські партнери намагалися утримати Кирила Буданова від атак на території росії. Також, у цьому ж матеріалі йдеться, що Молдова просила США не допустити ударів України по Придністров'ю. Україна, зі свого боку, балансує між страхом країн-партнерів та досягненням пріоритетних військових цілей. За словами Володимира Зеленського, Україна допоможе молдовській стороні розв'язати питання Придністров'я лише у разі офіційного запиту і наразі не планує розв'язувати це питання воєнним шляхом. При цьому ***острахи Сполучених Штатів Америки важко назвати конструктивними.*** Україна захищається, відповідно до свого невід'ємного права, закріпленого ст. 51 статуту ООН. Щоб відстояти свою незалежність, Україна має право завдавати ударів як по військах окупаційної армії всередині держави, так і на території рф. Сполучені Штати Америки вели не одну війну, захищаючи свою національну безпеку, інтереси і цінності на території інших країн. Тоді не стояло питання про те, що США – агресор. Так само і у часи Другої світової війни війська Союзників, вибивши нацистів зі своєї території, йшли далі до Берліну, а не зупинялися у власних кордонах.

У першому заході РДК та ЛСР використовували західну зброю, зокрема, американську, польську та бельгійську. Це викликало невдоволення країн-партнерів. Однак, вже під час другої операції на відео була зафіксована радянська техніка. Ймовірно, Україна знайшла порозуміння з країнами-партнерами. При цьому після того як американська та європейська техніка зайшла на територію рф Україна зруйнувала ще одну міфічну причину потенційної ескалації. Американські броньовані машини зайшли на територію рф, і це не призвело до ядерного удару. Це призвело до втрати росією контролю над російськими населеними пунктами.

Дії підрозділів РДК та ЛСР мають як психологічний, так і практичний ефект. Україна таким чином розтягує російські війська напередодні контрнаступу. Російське населення гостріше відчуває війну, а солдати і командування більше

усвідомлюють свою вразливість. Цьому сприяють підрозділи, що складаються з росіян, водночас, більшість еліт, що називають себе російською опозицією, не мають жодного відношення до цих підрозділів і не надають жодної підтримки. Схожа ситуація простежується у сусідній Білорусі, де т.з. ліберальна опозиція не спромоглася на реальну підтримку України. **В умовах, коли т.з. демократичні еліти сусідніх країн не здатні створити серйозний опозиційний рух, це робить Україна.**